

Впровадження концептуальних питань інтегративних технологій у молодшу ланку освіти.

О.В. Співаковський

Питання про впровадження сучасних інформаційних технологій у загальноосвітній школі сьогодні практично ні в кого не викликає сумнівів. І цей факт є домінуючим не лише тому, що ми орієнтуємось на західні країни, де високі технології стали невід'ємним атрибутом високорозвинутої економіки, і не тільки тому, що Міністерство освіти і науки України проводить широкомасштабний експеримент «Пілотні школи 2000». У першу чергу, ми маємо тенденції формування, стійкої суспільної думки про те, що дитина тоді і тільки тоді може досягти соціального і професійного успіху, коли вона буде мати стійкі навички використання комп'ютерних технологій у своїй предметній галузі. Нікого не треба переконувати в тім, що прихід цифрових технологій відбувся не тільки в наукових дослідженнях і матеріальному виробництві, в побуті і відпочинку, в подорожах і розвагах. Головне – комп'ютерні технології прочно увійшли в саму базову галузь цивілізації – галузь, де відбувається цілеспрямована передача знань від одного покоління іншому – освіту. І це тільки перші кроки. Перші кроки тому, що покоління, яке навчає однією ногою стоїть в часі, де нинішній калькулятор був утіленням вершини людського генія, а покоління, що навчається зараз приймає сучасний Internet, як невід'ємну складову сьогоднішнього світу. І це не просто красиве порівняння. Це реальність, що визначає і характеризує серйозність ситуації в питанні про час, місце і обсяги використання комп'ютерних технологій у сучасній школі. Якщо ж на це накласти фактор величезної нерівномірності в розвитку регіонів, а також швидкість зміни цифрових технологій, ми дійсно маємо велику проблему, яку можна позначити, як визначення вікової границі впровадження інформаційних технологій у школі.

Основною концептуальною посилкою нашої статті є теза про те, що **«швидкість зміни освітніх технологій повинна бути досить суворо пов'язана зі швидкістю зміни комп'ютерних технологій, як по векторі змісту навчання, так і по векторі вікового цензу»**. Істотним уточненням цієї позиції є урахування регіональних особливостей.

Таким чином, ми не порушуємо питання про необхідність впровадження сучасних технологій у молодшу ланку навчання. Наша теза однозначно визначає як необхідність, так і невідворотність приходу комп'ютерних технологій не тільки в молодшу школу, але й у дошкільну освіту. Усе визначається, і буде визначатися двома основними факторами:

- швидкістю зміни цифрових технологій;

- економічними можливостями держави в цілому і регіону зокрема.

Важливим є також розуміння того, що штучний поділ аспектів навчання комп'ютерним технологіям і їх використанню, характерне для нинішнього етапу розвитку, що виражається у вивченні окремого курсу «Основи інформатики і обчислювальної техніки», є неприйнятним у молодшій ланці навчання. Така позиція визначається тим, що діти цього віку мають конкретно-образне мислення, і найкраще засвоюють інструмент, у тому числі й інтелектуальний, яким є комп'ютер, у процесі освоєння предметних знань. Це також підтверджується ідеєю видатного швейцарського психолога Ж.Піаже про те, що дитина є творцем власних інтелектуальних інфраструктур. Таким чином, ми можемо сформулювати другу тезу про те, що **«вивчення і використання сучасних інформаційних технологій у молодшій ланці навчання може ефективно відбуватися тільки в інтегрованому виді»**. А технологічною реалізацією цієї посилки є цілеспрямоване використання предметних педагогічних програмних засобів (які пройшли спеціальну експертизу) на відповідних уроках, як фрагментарне, так і на протязі всього уроку (за умови наявності відповідного апаратного забезпечення). Це залежить, як від мети уроку, так і від суб'єктивних представлень педагога. Таким і тільки таким чином, без зайвого натиску на психіку дитини, може відбуватися не тільки більш ефективно засвоєння предметних знань, але і формування первісних навичок використання комп'ютерних технологій в процесі пізнання навколишнього світу. Питання про первинне навчання навичкам роботи з клавіатурою і мишкою, сприйнятті інформації з монітора, установлення взаємозв'язку між ними, на наш погляд, цілком природньо вирішується можливостями операційного середовища Windows і інтуїцією школяра.

Сказане вище, визначає необхідність випереджальної підготовки вчителів початкових класів в області сучасних інформаційних технологій. Підготовки, що формує не статичні представлення про цифрові технології, але знаннях, продуцируючих можливість адаптуючого сприйняття їх зміни і відповідної передачі дітям. У зв'язку з цим, у Херсонському державному педагогічному університеті, на факультеті початкового навчання, уже четвертий рік читається спеціальний курс «Інформаційні технології в освіті», що дає майбутнім учителям молодшої ланки освіти, на основі розгляду на лабораторних заняттях комп'ютерних технологій, що придатні для використання в початковій школі сьогодні представлення про тенденції їх можливих змін, у тому числі і використання для формування навичок рахування, знакового письма і читання.